

ГЕННАДІЙ ШАБАН

САРТАНА - ЗОГРАФУ ІСТОРІЯ ПОБРАТИМСТВА

Геннадій Шабан – депутат Сартанської ради в 1994-1998 рр., голова грецького селища міського типу Сартана з 1998 по 2002 рік. Людина енергійна та ініціативна. В 1996 році, ще до того як став мером, організував творчий конкурс "Таланти твої, Сартана". Цього ж року за його ініціативою в Сартані було створено футбольний клуб "Кальміус", який чотири роки поспіль завойовував призові місця на мариупольських турнірах. Разом з друзями Геннадій Шабан впорядкував футбольне поле, на котрому пізніше регулярно тренувався другий склад мариупольської команди "Ільїчевиць".

Геннадій Шабан підписав в 2000-му році угоду про побратимство між Сартаною та мерією Зографу (Аттика, Греція), що на той час була єдиною в історії українсько-грецьких відносин. За час свого перебування на посаді голови зумів активізувати життя в багаторічно занедбаному селищі – замінити водопровідні мережі, відремонтувати дороги, добудувати школу, розпочати будівництво поліклініки, церкви, організувати вивіз сміття, підвищити благоустрій селища загалом.

Навесні 1999 року до Маріуполя приїжджала грецька делегація, до складу якої входив Яніс Казакос – мер району Зографу, міста Афіни. Я запропонував йому укласти побратимство між населенням муніципалітету Аттики – Зографу та містечка Сартани, в якому на той момент проживало 12 тисяч осіб, 8 тисяч з яких – етнічні греки. Яніс Казакос жваво відгукнувся на мою пропозицію. Ми обидва розуміли, що це побратимство вкрай важливе для всіх греків, що живуть в Україні та Греції. Українські греки - це греки, які переселилися з Греції на узбережжя Чорного та Азовського морів понад 1000 років тому, і в умовах відокремлення від своєї історичної Батьківщини зберегли мову, побут та культуру, ніколи не забували про велику спадщину наших предків, і які багато зробили для світової цивілізації. Греки з України під керівництвом Костянтина Іпсіланті допомагали здобути незалежність Греції від Туреччини: відправили кораблі з Одеси зі зброєю та загалом допомагали повстанню.

Архієпископ Греції Христулос вітає представників мерії Сартани. Сартана. 1999 р.

Містечко Сартана було утворене в 1778 році, коли 36 тисяч етнічних греків переселилися з Криму до узбережжя Азовського моря, утворили місто Маріуполь та понад 20 грецьких сіл. З 1917 року по 1989 рік у СРСР ми (греки) не мали права виїжджати за кордон, і тільки після розпаду Радянського Союзу греки та інші національності отримали цю можливість. У 1990 році, в часи політичного "потепління" активісти грецького руху СРСР організували поїздку в Грецію і на Кіпр. На теплоході "Леонід Собінов" понад 1000 греків з усього Радянського Союзу з Одеського порту вирушили на свою історичну батьківщину. Треба було бачити зустріч еллінів в Одесі – радість, сльози, обійми та розповіді одне одному про себе, про своє життя, а головне про прагнення об'єднання греків та розвиток еллінізму і грецької нації. Грецькі пісні, танці, музика – це не можна передати словами. "Сартанські самоцвіти", танцювальні колективи з Кавказу, співачка Ксенія Георгіаді. Коли вийшла Тамара Каці і заспівала грецькі пісні, ми всі, 1000 людей, стояли, слухали і дружно плакали. Спів Тамари Каці відображав наші душі, почуття, національність, наші серця билися в одному ритмі – ми були єдині, як одне ціле, ми відчували свою належність до великої нації – еллінів. Нас дуже тепло приймали в Греції і на Кіпрі. Повернувшись додому в Україну, ми створили Союз греків України, в якому було понад 30 тисяч греків. У кожному селі були створені свої общини: вчили грецьку мову, пісні, танці. На день святого Георгія Переможця 6 травня в Сартані влаштовували свято, спортивні змагання, національну боротьбу ("курени"). Щоб завойовати головний приз, баранчика, треба було покласти на обидві лопатки трьох борців. Про-

Грецька громада Маріуполя вітає Президента Греції Костіса Стефанопулоса. Грудень 1997 р.

Мер Зографу Янніс Казакос підписує Угоду про побратимство. Сартана. 1999 рік

ведення таких свят об'єднувало нас та допомагало зближенню між собою. Ми запрошували в гості з Греції наших братів-земляків, в Маріуполі заснували грецький коледж, який потім став університетом, домоглися організації в Україні посольства в Києві, консульств в Одесі, Маріуполі тощо.

Врешті 15 березня 2000 року (28 травня 1999 року підписання відбулося в Сартані) в мерії Зографу був підписаний договір про побратимство. Ми з мером Зографу Яннісом Казакосом підписали історичний документ, що скріплював дружбу братів, які живуть в Греції та в Україні. Обмін делегаціями міст дозволяє населенню краще дізнатися одне про одного, а також вирішувати питання збереження еллінізму в Україні. Мені, простому греку Геннадію Шабан з України, та членам делегації з міста Сартани була надана честь зустрітися на прийомі з президентом Греції, архієпископом Греції, головою та депутатами

грецького парламенту, губернаторами 5 областей, мешканцями району Зографу, членами мерії, депутатами Зографу.

Їхня турбота та підтримка протягом усіх цих років відіграла важливу роль та була дуже важливою для мене і моїх колег по Союзу греків України з подвійною силою працювати для збереження еллінізму в Україні та їх об'єднання в дружну сім'ю.

Від усіх греків Сартани і всієї України низький уклін вам і вдячність за увагу, розуміння та велику роботу, яку було пророблено за багато років в рамках цього побратимства, а це й обмін колективами, проведення чисельних виставок, конференцій, фестивалів, оздоровлення дітей в таборах, відпочинок пенсіонерів. Ви невпинно наближали греків України до рідної землі, і Україну до Греції. Ви – патріоти Греції, люди, які люблять свій народ. Ви робите все від вас залежне для грецького народу, і надихаєте і нас. ■

СК "Кальміус". 1996 – 2001 рр. Президент клубу – Геннадій Шабан, гол. Тренер – Амар Єфремов.

